

Menselijke verwachtingen en Gods prioriteiten

n.a.v. Johannes 1:19-31 en Mattheüs 11:2-6

Weten jullie nog wie er met Prins Pils werd bedoeld? Het was de bijnaam voor onze kroonprins Willem-Alexander. Gelukkig voor hem is hij die bijnaam zo'n beetje kwijt, maar lange tijd werd hij wel zo genoemd. Dat kwam, doordat hij zich voor een toekomstig koning iets te gewoon gedroeg. Hij zat bijvoorbeeld graag in de kroeg, ging compleet uit zijn dak tijdens sportevenementen, racete op Zandvoort en reed ook nog eens een keer met zijn peperdure auto een sloot in ... En legendarisch zijn ook zijn eerste openbare woorden: "Fotografen, opgerot!" riep hij als klein jochie tegen de pers.

Misschien heeft hij die drang om een normaal persoon te zijn wel geërfd van zijn onlangs overleden oma Juliana. Koningin Juliana stond er ook om bekend dat ze graag letterlijk naast de rode loper liep. Ze deed niet altijd wat er van een koningin werd verwacht. Bij Juliana heeft dat bij mijn weten niet geleid tot minder respect voor haar koningschap, maar over Prins Pils is heel wat twijfel geuit: zou hij wel een goede koning kunnen zijn? Dan verwacht het volk wel een ander soort gedrag!

Christenen erkennen Jezus als hun Koning. Maar ook over Jezus ontstond tijdens zijn leven op aarde twijfel: was Hij wérkelijk de Koning van Israël of had men een ander te verwachten? Een heel aansprekend voorbeeld van die twijfel vinden we bij Johannes de Doper. We lezen twee gedeelten uit de Bijbel.

Johannes 1:19-31

"En dit was het getuigenis van Johannes, toen de Joden uit Jeruzalem priesters en Levieten tot hem zonden om hem te vragen: Wie zijt gij? En hij beleet en ontkende het niet; en hij beleet: Ik ben de Christus niet. En zij vroegen hem: Wat dan? Zijt gij Elia? En hij zeide: Ik ben het niet. Zijt gij de profeet? En hij antwoordde: Neen. Zij zeiden dan tot hem: Wie zijt gij? Wij moeten toch antwoord geven aan hen, die ons gezonden hebben; wat zegt gij van uzelf? Hij zeide: Ik ben de stem van een die roept in de woestijn: Maakt recht de weg des Heren, gelijk de profeet Jesaja gesproken heeft.

En er waren sommigen afgezonden uit de Farizeeën. En zij vroegen hem en zeiden tot hem: Waarom doopt gij dan, indien gij de Christus niet zijt, noch Elia, noch de profeet? Johannes antwoordde hun en zeide: Ik doop met water; midden onder u staat Hij, van wie gij niet weet, Hij, die na mij komt, wiens schoenriem ik niet waardig ben los te maken. Dit geschiedde te Betanie over de Jordaan, waar Johannes doopte.

De volgende dag zag hij Jezus tot zich komen en zeide: Zie, het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. Deze is het, van wie ik zeide: Na mij komt een man, die voor mij geweest is, want Hij was eer dan ik. En zelf wist ik niet van Hem, maar opdat Hij aan Israël zou geopenbaard worden, daarom kwam ik dopen met water. En Johannes getuigde en zeide: Ik heb aanschouwd, dat de Geest nederdaalde als een duif uit de hemel, en Hij bleef op Hem. En ik kende Hem niet, maar Hij, die mij gezonden had om te dopen met water, die had tot mij gezegd: Op wie gij de Geest ziet nederdalen en op Hem blijven, deze is het, die met de heilige Geest doopt. En ik heb gezien en getuigd, dat deze de Zoon van God is."

Mattheüs 11:2-6

"Johannes nu hoorde in de gevangenis de werken van de Christus en liet Hem door zijn discipelen de vraag overbrengen: Zijt Gij het, die komen zou, of hebben wij een ander te verwachten? En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Gaat heen en boodschapt Johannes wat gij hoort en ziet: blinden worden ziende en lammen wandelen, melaatsen worden gereinigd en doven horen en doden worden opgewekt en armen ontvangen het evangelie. En zalig is wie aan Mij geen aanstoot neemt."

Zo leren we Johannes op twee wel heel verschillende manieren kennen. In het eerste gedeelte dat we lezen, is hij er van overtuigd, dat Jezus de Zoon van God is, het Lam Gods, dat de zonde van de wereld wegneemt. Een ondubbelzinnig en krachtig getuigenis! Jezus is, volgens Johannes, de Komende, de Messias.

Maar van die zekerheid blijft in de gevangenis weinig meer over. En dat is eigenlijk ook niet zo gek. Je zou toch mogen verwachten dat sinds de komst van de Messias alles op aarde goed en eerlijk gaat!? Nou, dat gold dan voor Johannes in ieder geval niet! Hij zat onschuldig gevangen, alleen maar omdat koningin Herodias een hekel aan hem had. Johannes had koning Herodes er namelijk op gewezen, dat hij zondigde door samen te wonen met de vrouw van zijn broer. (*zie Matt. 14:3-4*)

Vanuit de gevangenis kreeg hij de verhalen te horen over zijn neef Jezus. Wat voor verhalen waren dat? Zieken werden genezen, blinden konden weer zien, doden werden opgewekt. Prachtig toch!

Ja, maar... Johannes had toen hij nog vrij man was iets heel anders gezegd over de komende Messias. Kijk maar eens in Mattheüs 3, waar hij bij de Jordaan preekte: *“Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen. (...) Reeds ligt de bijl aan de wortel der bomen: iedere boom dan, die geen goede vruchten voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen. Ik doop u met water tot bekering, maar Hij, die na mij komt, is sterker dan ik; ik ben niet waardig Hem zijn schoenen na te dragen; die zal u dopen met de heilige Geest en met vuur. De wan is in zijn hand en Hij zal zijn dorsvloer geheel zuiveren en zijn graan in de schuur bijeenbrengen, maar het kaf zal Hij verbranden met onuitblusbaar vuur.”* Kijk, dat is duidelijke taal! Heel wat anders dan dat lieverige dat Jezus liet zien.

Natuurlijk, Johannes kende de oude profetieën wel over de Messias. En daar hoorde ook zeker het genezen van zieken en blinden bij. Maar dat was toch maar de helft van wat de Messias zou gaan doen? Wat kwam er nou terecht van de ándere helft: recht en gerechtigheid brengen op aarde!?

Als Jezus de Messias was, dan zou zijn neef Johannes toch wel één van de eersten moeten zijn, die dat merkten? Dan zou Jezus hem toch allang hebben bevrijd uit de gevangenis? Maar dat was niet gebeurd. En al evenmin had Jezus de onrechtvaardige Herodes uit het veld geruimd. Waar blijft dan de beloofde rechtvaardigheid? Waarom maakte Jezus geen aanstalten om een groot leger te verzamelen waarmee Hij de Romeinse overheersers ging verjagen? Hoe kon het Koninkrijk der Hemelen aanbreken, als Jezus nog nooit een stap gezet had binnen het paleis van Jeruzalem?

Het leek er sterk op dat Jezus zich niet druk maakte om de grote problemen in deze wereld. *Niets* deed hij aan sociale, politieke en economische wantoestanden in de wereld. In plaats daarvan hield hij zich bezig met de kleine probleempjes van individuele mensjes.

O natuurlijk, het is fantastisch voor die blinde, dat hij weer kon zien – het is geweldig dat die vrouw uit Nain haar gestorven zoontje weer levend in de armen kon sluiten – echt fijn voor die hoofdman, dat zijn slaaf weer gezond werd... (*Marc. 10 – Luc. 7*)

Maar dat zijn *enkelingen* die gelukkig werden. Maar wanneer wordt de dorsvloer nu eens gezuiverd? Wanneer wordt het kaf nu eens verbrand met onuitblusbaar vuur? Ja, wanneer gaat Hij zich nu eens bezig houden met de gróte kwesties?

Dat waren zo de vragen en de twijfels waar Johannes mee zat, daar in de gevangenis. En vind je het gek? Ik niet. Er waren helemaal geen betere tijden aangebroken. Johannes had een heel andere verwachting van wat Jezus zou komen doen en daarin werd hij ernstig teleurgesteld. Logisch, dat hij zich begon af te vragen of de Messias misschien een ander zou zijn.

En hoe herkenbaar zijn de problemen en vragen van Johannes vandaag de dag niet voor ons? Hoe vaak hoor je mensen zich hardop afvragen: “Als er een God is, waarom is er dan zoveel ellende op de wereld...? Waarom grijpt God niet in bij al het onrecht! Als Jezus koning is, waar is dan zijn heerschappij, waar is zijn macht te zien?”

Er is blijkaar sinds Johannes de Doper twijfelen ging, niet echt iets veranderd. Nog steeds lijkt God meer geïnteresseerd in de problemen van individuele mensen, dan in het oplossen van politieke, economische en sociale misstanden.

Misschien ben je – net als Johannes – ook langzamerhand teleurgesteld geraakt in je geloof. Je had een hele andere verwachting van het leven met Jezus, maar het is allemaal heel anders gelopen dan je dacht. In het begin was alles mooi, nieuw, spannend en kreeg je een heleboel energie uit het geloof. Maar wat is daar nog van over? Wat *z*ie je eigenlijk van Gods aanwezigheid? Je mag van een echte god toch wel iets meer verwachten, toch? Want waar blijft het beloofde “*Zie, Ik maak alle dingen nieuw*”, wanneer zullen de tranen eindelijk opdrogen en de dood en alle moeiten verdwijnen? (*Openb.21:4-5*)

Hoe komt het nou, dat de verwachtingen van Johannes niet overeenstemmen met wat Jezus écht deed? Had Johannes de profeten uit het Oude Testament dan niet goed begrepen? Daar stond Johannes trouwens niet alleen in dan, want ook de discipelen hadden een ander beeld van het werk van de Messias. Denk bijvoorbeeld maar eens aan het gesprek van de Emmaüsgangers. (*Lucas 24:21*)

Na zijn opstanding heeft Jezus veertig dagen lang zijn volgelingen alle profetieën over de Messias en het Koninkrijk der Hemelen uitgelegd en tóch konden ze het niet begrijpen. Lees maar mee in Handelingen 1:4-9 “... *terwijl Hij met hen aanzat, gebod Hij hun Jeruzalem niet te verlaten, maar te blijven wachten op de belofte van de Vader, die gij zeide Hij van Mij gehoord hebt. Want Johannes doopte met water, maar gij zult met de heilige Geest gedoopt worden, niet vele dagen na deze. Zij dan, die daar bijeengekomen waren, vroegen Hem en zeiden: Here, herstelt Gij in deze tijd het koningschap voor Israël? Hij zeide tot hen: Het is niet uw zaak de tijden of gelegenheden te weten, waarover de Vader de beschikking aan Zich gehouden heeft, maar gij zult kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over u komt, en gij zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde. En nadat Hij dit gesproken had, werd Hij opgenomen, terwijl zij het zagen, en een wolk onttrok Hem aan hun ogen.*”

Tot het laatste moment van Jezus lichamelijke aanwezigheid op aarde, verwachtten ze dus nog, dat Hij koning van Israël zou worden. Hoe kan dat toch!?

Ik denk, dat het verschil tussen wat mensen van Jezus verwachtten en wat Hij dóet, te maken heeft met een verschil in *prioriteiten*. Johannes, de discipelen en wij stellen vaak andere prioriteiten dan God dat doet. Want Johannes zag maar de ene helft van wat er over de Messias geprofeteerd was en dacht daardoor dat de andere helft vergeten werd. Johannes zag alleen maar het *liefdewerk* van Jezus en merkte niets van de *toorn* van God over het onrecht en de zonde.

De profeten spreken namelijk inderdaad ook duidelijk en vaak over de Messias als een machtige heerser, die de volkeren zal bedwingen met een ijzeren knots. (Zie Ps.2) Zo maar een paar citaten van de profeet Jesaja: (2:4, 2:12, 2:17-18, 9:6-7, 11:4)

- *En Hij zal richten tussen volk en volk en rechtspreken over machtige natien. Dan zullen zij hun zwaarden tot ploegscharen omsmeden en hun speren tot snoeimessen; geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen, en zij zullen de oorlog niet meer leren.*
- *Want er is een dag van de HERE der heerscharen tegen al wat hoogmoedig is en trots en tegen al wat zich verheft, opdat het vernederd worde.*
- *Dan wordt de verwatenheid der mensen neergebogen en de trots der mannen vernederd, en de HERE alleen is te dien dage verheven, en de afgoden zullen volkomen verdwijnen.*
- *Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vrededorst. Groot zal de heerschappij zijn en eindeloos de vrede op de troon van David en over zijn koninkrijk, doordat hij het sticht en grondvest met recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid.*
- *Hij zal de geringen in gerechtigheid richten en over de ootmoedigen des lands in billijkheid rechtspreken, maar hij zal de aarde slaan met de roede zijnsmonds en met de adem zijner lippen de goddeloze doden.*

In het boek Openbaring 19:11-15 zien we Jezus ook als Heerser en Rechter afgeschilderd: *“En ik zag de hemel geopend, en zie, een wit paard; en Hij, die daarop zat, wordt genoemd Getrouw en Waarachtig, en Hij velt vonnis en voert oorlog in gerechtigheid. En zijn ogen waren een vuurvlam en op zijn hoofd waren vele kronen en Hij droeg een geschreven naam, die niemand weet dan Hijzelf. En Hij was bekleed met een kleding, dat in bloed geverfd was, en zijn naam is genoemd: het Woord Gods. En de heerscharen, die in de hemel zijn, volgden Hem op witte paarden, gehuld in wit en smetteloos fijn linnen. En uit zijn mond komt een scherp zwaard, om daarmee de heidenen te slaan. En Hijzelf zal hen hoeden met een ijzeren staf en Hijzelf treedt de persbak van de wijn der gramschap van de toorn Gods, des Almachtigen.”*

Van dit alles zag Johannes dus niets. Van dit alles zien wij ook nog niets. Terwijl het voor ons geloof toch zo fijn zou zijn, nietwaar? Als God zich nou eens overduidelijk liet zien, als Jezus zich nou toch eens liet gelden als oppermachtige Rechter en Wreker! Dan zou alles in orde komen. Dan moet iedereen Hem erkennen als God en Heer. Dan krijgt Hij de plaats die Hem toekomt!

Maar nee, God maakt dus een andere keus. Hij bekommert zich allereerst om de enkeling, allereerst in Israël, maar nu ook in de hele wereld.

- *Dáárom krijgen de discipelen van Johannes de boodschap mee om te vertellen wat ze zien gebeuren: “blinden worden ziende en lammen wandelen, melaatsen worden gereinigd en doven horen en doden worden opgewekt en armen ontvangen het evangelie.”*
- *Dáárom krijgen de volgelingen vlak voor de Hemelvaart de boodschap mee om Jeruzalem niet te verlaten, totdat ze de Heilige Geest zouden ontvangen. “...gij zult kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over u komt, en gij zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde.”*

- Want door die kracht van Gods Geest konden ze de grote opdracht van Jezus uitvoeren: *“Gaaf dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.”* (Math.28:19)

Zelfs ná zijn lichamelijke aanwezigheid op aarde wil Jezus liever discipelen verzamelen die het gebod van de Gevende Liefde (Joh.13:34) naleven, dan dat Hij het oordeel over goddelozen uitoefent.

God stelt dus andere prioriteiten. Het verkondigen van het evangelie heeft bij Hem voorrang boven het uitvoeren van het oordeel. Hij heeft liever dat de enkeling wordt gered, dan is er immers feest in de hemel. (Luc.15:10) Daarom wacht Hij nog met het oordeel over ongelovige mensen en onrechtvaardige regeringen. Petrus zegt dat ook in de bekende bijbeltekst: *“De Here talmt niet met de belofte (van zijn komst), al zijn er, die aan talmen denken, maar Hij is lankmoedig jegens u, daar Hij niet wil, dat sommigen verloren gaan, doch dat allen tot bekering komen.”* (2 Petr.3:9)

Liefde, gevende liefde (Grieks: *agapè*), dát is Gods eerste prioriteit. Daarom besteedde de zichtbare God Jezus al zijn tijd aan de individuele mens die zijn liefde en vergeving nodig had. En dat is vandaag de dag nog steeds zo. Jezus stuurde de discipelen van Johannes terug met deze boodschap: *“Kijk nou eens goed, dan zie je gebeuren wat de profeten gezegd hebben.”* Weer een citaat uit Jesaja: *“Dan zullen de ogen der blinden geopend en de oren der doven ontsloten worden; dan zal de lamme springen als een hert en de tong van de stomme zal jubelen...”* (35:5-6)

Als Jezus *dít* gedeelte van die profetieën zo precies uitvoert, vertrouw er dan ook op dat de andere helft later wordt uitgevoerd. Misschien duurt dat langer dan je aankunt; – zou je willen dat God het onrecht in de wereld nú eindelijk eens gaat wreken. Misschien heb je net als Johannes het gevoel, dat God met zijn eindeloze geduld zijn eigen reputatie als Almachtige op het spel zet.

Bedenk dan, dat *jij* door Gods geduld ook de kans hebt gekregen om (geestelijk gezien) geopende ogen te krijgen en open oren. Jouw geestelijke verlamming is door Jezus liefdevol genezen, om je zo gelukkig en vrij als een hert te laten rondspringen, al jubelend over Gods genade. Jouw geluk is voor Jezus belangrijker dan het oordeel over een goddeloze. Dat geluk gun je hopelijk ieder mens toch? God in elk geval wel. Daarom heeft liefde voor de individuele mens bij Hem prioriteit.

Keer je bij twijfel dus niet van Jezus af, maar ga juist naar Hem toe. Kijk hoe Hij nog steeds mensenlevens verandert en gelukkig maakt. Want gelukkig hebben we een Messias die het behoud van een mens belangrijker vindt dan zijn eigen reputatie!

Amen

Capelle aan den IJssel, 23 mei 2004

Bijpassende Opwekkingsliederen:
 366 – *Kroon Hem met gouden kroon*
 534 – *Jezus, Gods heerlijkheid verschijnt*
 538 – *De Koning komt*